

*„Pohled vlády na ekonomiku by se dal shrnout do několika krátkých frází:
Pokud se to hýbe, zdaň to. Když se to stále hýbe, reguluj to.
A když se to přestane hýbat, dotuj to.“*

RONALD REAGAN

3 ÚSTAVNÍ ASPEKTY LIMITACE VEŘEJNÉHO DLUHU V ZEMÍCH VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY

Klíčovou částí této monografie je analýza ústavních aspektů limitace veřejného zadlužování ve vybraných zemích. Okruh zemí, které jsou zkoumány, byl zúžen na čtyři země, které spolu tvoří tzv. skupinu Visegrádské čtyřky (někdy se lze také setkat s pojmem Visegrádská skupina či zkratkou V4). Jedná se o již zmiňované čtyři země – Českou republiku, Polsko, Maďarsko a Slovensko.

Visegrádská skupina má dlouholetou tradici, která se datuje od února 1991 (tehdy se jednalo ještě o Visegrádskou trojku, jelikož Česká a Slovenská federativní republika reprezentovala jeden subjekt). Základními motivy, které vedly tehdejší představitele jednotlivých států k utvoření tohoto uskupení, byly snaha o likvidaci pozůstatků komunistického bloku ve střední Evropě, snaha o překonání vzájemných historických animozit, společný postup při transformaci a začlenění se do evropských struktur a ideová blízkost tehdejších politických elit. Visegrádská čtyřka si postupně získávala renomé na mezinárodní scéně, jelikož dokázala vzájemně konzistentně spolupracovat a vystupovat jednotně ve společných zájmech. Byť byly postupně naplněny všechny cíle, které si zakladatelé Visegrádské skupiny stanovili (zejména vstup do Evropské unie a začlenění do NATO), pokračovala spolupráce v rámci těchto čtyř zemí i nadále, a naopak byla ještě rozšířena o další oblasti. Visegrádská spolupráce není nijak institucionalizována, jedinou pevnou organizační strukturou je Mezinárodní visegrádský fond, jinak probíhají setkání na různých úrovních.²⁵¹

Intenzivní spolupráci umožňují především společná historie a společné sociálněpolitické podmínky všech čtyř zemí. Země Visegrádské čtyřky jsou si v mnohém podobné, vždyť si často musejí poradit se stejnými problémy a překážkami, a jejich

²⁵¹ Viz Informace o Visegrádské skupině. [www.mzv.cz](https://mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_evrope/visegrad/index.html) [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky [cit. 27. 10. 2024]. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_evrope/visegrad/index.html; a dále také About the Visegrad Group. *Visegrad Group* [online]. International Visegrad Fund [cit. 26. 10. 2024]. Dostupné z: <https://www.visegradgroup.eu/home>.

geopolitická lokace, zejména pak členství v Evropské unii nabízí zajímavou možnost pro inspiraci zákonodárných sborů. Je dozajista snazší, když uvedené státy aplikují východiska přijatá jedním ze států Visegrádské čtyřky, oproti řešením přijatým třeba ve Spojených státech amerických či Itálii, kde je jiná mentalita, jiné východní podmínky a jiný historický, společenský a politický vývoj. To je ostatně také důvodem volby právě těchto zemí k hledání inspirace pro řešení otázky limitace veřejného zadlužování v České republice.

V každém ze zkoumaných států je úroveň konstitucionalizace limitace veřejného zadlužení na jiné úrovni. Slovensko je jako jediné z uvedených států členem eurozóny, a stejně jako Česká republika a Polsko aktuálně nedosahuje limitu zadlužení 60 % HDP určeného Evropskou unií jako krajní hranice, byť jej v roce 2021 mírně překročila. Kromě toho se však musí vypořádat i se závazky vůči Evropské měnové unii potýkající se s důsledky nedisciplinovanosti některých jejich členů. Česká republika sice také nedosahuje stanoveného limitu zadlužení, nicméně důsledky výrazného deficitního hospodaření předchozích i současných vlád posouvají hodnotu veřejného zadlužení v České republice nebezpečně vysoko. V Maďarsku zase proběhly razantní změny právního řádu, které mají vliv také na podobu maďarských veřejných financí a výši veřejného zadlužení. Maďarsko je také zatím jedinou zemí z Visegrádské čtyřky, která již přesáhla určený limit výše zadlužení 60 % v poměru k HDP, a i této skutečnosti musí přizpůsobit pravidla pro limitaci veřejného zadlužení. Polsko zase prozíravě umístilo pravidla pro limitaci veřejného zadlužení do svého právního řádu již v roce 1997 a v současné době tak může čerpat z více než pětadvacetiletých zkušeností jejich praktické aplikace, byť v posledních letech nebezpečně osciluje kolem stanovené hranice.

Problematika omezování veřejného dluhu na ústavní úrovni nabírá s ohledem na vývoj ve světě na důležitosti. Jednotlivé státy se postupně snaží zavádět do svých právních řádů omezující ustanovení v podobě pravidel rozpočtové odpovědnosti, která by zkrotila nebezpečný vývoj posledních let, kdy veřejné zadlužení nekontrolovatelně roste a výkonná moc si již tak nějak zvykla na to, že hospodaří s deficitními rozpočty. Současné trendy totiž směřují k tomu, že veřejný dluh v nadměrném rozsahu je považován za škodlivý a jednotlivé státy i mezinárodní organizace usilují různými opatřeními v první fázi o omezení jeho růstu a v další fázi o jeho snižování na únosnou míru. Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, **jedním z nástrojů pro omezování veřejného zadlužení je zachycení patřičných pravidel na ústavní úrovni, a z toho plynoucí důsledky pro zákonodárnou a zejména pak výkonnou moc v daném státě.**²⁵² Právě těmto pravidlům na ústavní úrovni a jejím dopadům na podústavní úroveň včetně provedení v podobě zákonů ve zkoumaných státech je věnována tato kapitola. Tam, kde konkrétní pravidla na ústavní úrovni neexistují (Česká republika), je podroben analýze současný stav ústavněprávních aspektů zkoumaného odvětví a případné návrhy řešení, které se objevily v minulých letech.

²⁵² Srov. podkapitolu věnovanou konstitucionalizaci finančního práva jako metodě limitace veřejného zadlužení a podkapitolu popisující vztahy mezi prameny práva v České republice.

Každá podkapitola je věnována jednomu státu a je rozdělena do několika částí, které na sebe logicky navazují. Po úvodních poznámkách a obecné charakteristice následuje pojednání o ústavním pořádku v dané zemi, se zvláštním zřetelem na ústavní základy veřejných financí. Dále jsou podrobně popsána pravidla limitace veřejného zadlužování na ústavní úrovni a jejich projevy v podobě zákonných pravidel. S ohledem na specifika právní úpravy v jednotlivých zemích může být pozornost věnována dílčím otázkám, jako např. mimořádným situacím, pravidlům pro územní samosprávné celky, zvláštním institucím či důležitým zákonům. Závěr každé části obsahuje zhodnocení pravidel a nástin možného budoucího vývoje. Poslední podkapitola je věnována stručnému exkurzu do fiskálních pravidel ve zbývajících členských státech Evropské unie.

3.1 Ústavní a zákonné aspekty limitace veřejného dluhu v České republice²⁵³

České republice je sice pozornost věnována jako prvnímu státu, nicméně v mnoha ohledech, pokud jde o pravidla limitace veřejného zadlužení na ústavní i zákonné úrovni, za ostatními státy zaostává. Pravidla limitující veřejné zadlužení zde prakticky neexistují, což se také projevuje na vzrůstající výši poměru veřejného dluhu k HDP (viz graf 3.1 níže). Kromě toho, že úroveň vnitrostátních pravidel je v České republice minimální, bránila se také zapojení do mezinárodních smluv a jen proto, že je Česká republika členem Evropské unie, jsou zde alespoň minimální standardy pro pravidla omezující veřejné zadlužení. Dokládá to také skutečnost, že Česká republika dlouhou dobu odmítala připojení k Fiskálnímu paktu a teprve po sedmi letech od ukončení ratifikačního procesu v ostatních členských státech Evropské unie vyjádřila souhlas s přistoupením k tomuto dokumentu, avšak pravidla zde uvedená se začnou vztahovat na Českou republiku až po vstupu do eurozóny, pokud sama Česká republika nerozhodne jinak.²⁵⁴

Důležitým krokem, který byl v oblasti limitace veřejného zadlužení v České republice učiněn, bylo zpracování návrhu balíku právních předpisů v čele s ústavním zákonem o rozpočtové odpovědnosti²⁵⁵ a dvěma dalšími zákony. Zatímco návrh ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti nebyl doposud schválen, dva zákony z oblasti rozpočtové odpovědnosti již byly včleněny do českého právního řádu v roce 2017. Jedná se konkrétně o **zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti**

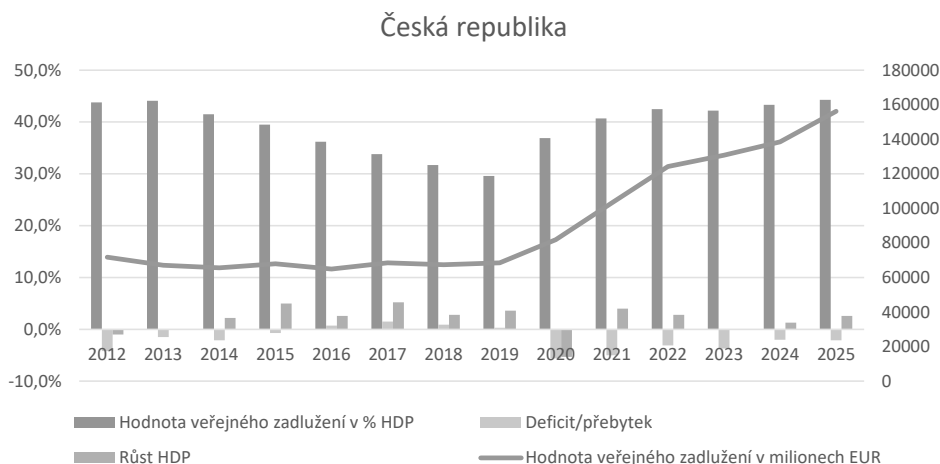
²⁵³ Podkapitola zpracována na základě KOZIEL, Michał. Nowe metody ograniczania długu publicznego w Republice Czeskiej. In: MIEMIEC, Wiesława; SAWICKA, Krystyna. *Instytucje prawnofinansowe w warunkach kryzysu gospodarczego*. Warszawa: Lex a Wolters Kluwer business, 2014, s. 352–362. ISBN 978-83-264-3231-6.

²⁵⁴ Viz článek 14 Fiskálního paktu.

²⁵⁵ Vládní návrh Ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti. Dostupný z: <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?T=821&O=6>.

a zákon č. 24/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím právní úpravy rozpočtové odpovědnosti. Mezi další právní předpisy v rámci této oblasti je možné zařadit zákon o rozpočtových pravidlech, zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Klíčovým milníkem bylo také přistoupení k Fiskálnímu paktu, a to v roce 2019.

Graf 3.1 Vývoj ukazatelů v České republice

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z Eurostatu (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>).

3.1.1 Charakteristika ústavního pořádku

Ústavní pořádek České republiky je možné definovat jako „souhrn určitých ústavních zákonů a dalších Ústavou výslovně jmenovaných pramenů ústavního práva v úrovni nejvyšší právní síly“.²⁵⁶ Legální vymezení obsahuje článek 112 odst. 1 Ústavy ČR, který do ústavního pořádku České republiky řadí **Ústavu ČR, Listinu základních práv a svobod a ústavní zákony**.²⁵⁷ Pojem ústavní pořádek se však již dříve používal pro vyjádření okruhu právních předpisů, které vedle Ústavy ČR tuto normu nejvyšší právní síly bezprostředně prováděly a naplňovaly, avšak tato definice je již dále z důvodu existence legální definice nepoužitelná.²⁵⁸ S ohledem na výše uvedené je tedy možné ústavní pořádek České republiky definovat jako soubor právních předpisů nejvyšší právní síly (ústavních zákonů), včetně Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod.

²⁵⁶ KLÍMA, Karel. *Ústavní právo*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004, s. 144. ISBN 8086473902.

²⁵⁷ Dále viz článek 112 Ústavy ČR.

²⁵⁸ GERLOCH, Aleš; HŘEBEJK, Jiří; ZOUBEK, Vladimír. *Ústavní systém České republiky*. 5. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, s. 64. ISBN 9788073804237.

Ústava ČR a Listina základních práv a svobod jsou co do rozsahu a stáří srovnatelné s Ústavou slovenskou. Maďarská Ústava se sice rozsahem rovněž blíží těmto dvěma, avšak tím, že byla přijata v roce 2011, mohl maďarský ústavodárce zachytit v jejím textu nová řešení, o kterých ústavodárce České republiky a Slovenska při tvorbě Ústav původně neuvažoval. Nejkomplexnější z těchto čtyř je polská Ústava, která rozsahem všechny tři převyšuje a polský ústavodárce v jejím textu obsáhl některá v té době nadčasová řešení.

Ústava ČR je rozdělena do preambule a osmi hlav, které postupně regulují základní otázky, moc zákonodárnou, moc výkonnou, moc soudní, Nejvyšší kontrolní úřad, Českou národní banku, územní samosprávu a poslední hlava obsahuje přechodná a závěrečná ustanovení.²⁵⁹ Listina základních práv a svobod je neoddělitelnou součástí ústavního pořádku a obsahuje základní práva a svobody. Listina je stejně jako Ústava ČR rozdělena do hlav, tentokrát však do šesti (obecná ustanovení; lidská práva a základní svobody; práva národnostních a etnických menšin; hospodářská, sociální a kulturní práva; právo na soudní a jinou právní ochranu; ustanovení společná).²⁶⁰

3.1.2 Ústavní základy finančního práva s ohledem na limitaci veřejného zadlužení

Základní ustanovení týkající se oblasti finančního práva je možné nalézt roztroušené po celé Ústavě ČR, a dokonce i v Listině základních práv a svobod. Mezi ta nejdůležitější patří zákonná forma státního rozpočtu včetně specifik pro jeho navrhování a schvalování,²⁶¹ východiska pro státní závěrečný účet, regulace Nejvyššího kontrolního úřadu a České národní banky, rozpočtová autonomie územních samosprávných celků (vlastnit majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu) a ukládání daní a poplatků ve formě zákona.²⁶² Oproti polské či maďarské ústavě tak neexistuje v českém ústavním pořádku samostatná hlava, která by uceleně zachytila ústavní základy finančněprávních institutů, zejména pak z oblasti veřejných financí.

Pokud jde o limitaci veřejného dluhu na ústavní úrovni, je situace velmi podobná. Česká republika je na tom v porovnání s Polskem, Maďarskem a Slovenskem o dost hůře.²⁶³ V současné době neexistují vnitrostátní pravidla limitující vládu

²⁵⁹ Viz Ústava ČR.

²⁶⁰ Viz Listina základních práv a svobod.

²⁶¹ Navrhuje pouze vláda, schvaluje pouze Poslanecká sněmovna, Senát nemůže v případě rozpuštění Poslanecké sněmovny schvalovat, povinnost veřejného projednávání.

²⁶² MRKÝVKA, Petr. *Determinace a diverzifikace finančního práva*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, s. 113. ISBN 9788021060418; BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 6. upr. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 19–21. ISBN 9788074004407; KARFÍKOVÁ, Marie. *Teorie finančního práva a finanční vědy*. Právní monografie. Praha: Wolters Kluwer, 2018, s. 81–82. ISBN 978-80-7552-935-0.

²⁶³ Srov. např. KYSELA, Jan. „Finanční ústava“ jako pokus o regulaci neregulovatelného?. In: ŠIMÍČEK, Vojtěch. *Finanční ústava*. Brno: Masarykova univerzita, 2013, s. 60–61. ISBN 978-80-210-6214-6.

a Poslaneckou sněmovnu²⁶⁴ při sestavování státního rozpočtu, pokud pomineme mezinárodní závazky České republiky. Do jisté míry je to dáno hlavně tím, že Ústava ČR je v otázkách veřejných financí velmi strohá a je možné tvrdit, že po dvaceti letech své existence by si zasloužila důkladnou revizi. Jak říká Mrkývka, „ústavní pořádek České republiky představuje v podstatě konstituční minimum finančního práva“.²⁶⁵ Marková si dále všímá, že zde již od začátku 90. let minulého století existují snahy o ústavní zakotvení vyrovnanosti státního rozpočtu,²⁶⁶ avšak doposud se tomu tak nestalo. Pokud bychom pojímali ústavní základy finančního práva široce, tedy včetně mezinárodních smluv, pak samozřejmě nemůžeme zapomenout na primární právo Evropské unie, včetně tam obsaženého pravidla vyvarovat se nadměrných schodků omezení výše veřejného zadlužení. Nelze pominout ani již zmiňovaný Fiskální pakt, který také významným způsobem rozšířil regulaci limitů veřejného zadlužení pro Českou republiku.

3.1.3 Charakteristika pravidel omezujících veřejné zadlužení na zákonné úrovni

Východiska současné zákonné regulace otázek z oblasti veřejných financí stanoví tři již zmiňované klíčové zákony – zákon o rozpočtových pravidlech, zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Tento výčet je možné dále doplnit o zákon o rozpočtovém určení daní,²⁶⁷ každoročně přijímaný zákon o státním rozpočtu a zákony upravující jednotlivé státní fondy.²⁶⁸

Zásadní právní úpravu, pokud jde o omezování veřejného zadlužování, obsahuje zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Úkolem tohoto zákona bylo původně doplnit a rozšířit právní úpravu obsaženou v navrhovaném ústavním zákoně, nicméně nakonec zde nebyla politická vůle, resp. většina k tomu, aby byla pravidla omezující veřejné zadlužení přijata na ústavní úrovni. Proto jako výsledek kompromisu, a do značné míry i požadavku Evropské unie, byla pravidla rozpočtové odpovědnosti zavedena do českého právního řádu alespoň na zákonné úrovni. Předmětem tohoto zákona je tedy zavedení pravidel rozpočtové odpovědnosti veřejných

²⁶⁴ Poslanecká sněmovna je dolní komorou Parlamentu ČR.

²⁶⁵ MRKÝVKA, Petr. *Determinace a diverzifikace finančního práva*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, s. 114. ISBN 978-80-2106-041-8.

²⁶⁶ MARKOVÁ, Hana. Limity právní regulace v oblasti rozpočtového práva v podmínkách globalizace. In: KOZIEL, Michal; KYNCL, Libor; MRKÝVKA, Petr; RADVAN, Michal; ŠRAMKOVÁ, Dana; TÝČ, Vladimír. *Eugeniusz Ruśkowski a evropská dimenze finančního práva*. 1. vyd. Brno: Centrum Prawa Polskiego, 2012, s. 80. ISBN 9788026303022.

²⁶⁷ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům.

²⁶⁸ MARKOVÁ, Hana; BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 56–57. ISBN 9788071795988.

institucí v sektoru veřejných institucí, a zároveň úprava postavení a působnosti Národní rozpočtové rady.

V rámci podrobného výčtu pravidel omezujících veřejné zadlužení na zákoněné úrovni v širším slova smyslu je třeba dále zmínit stěžejní normy v oblasti rozpočtového práva, tedy zákon o rozpočtových pravidlech a zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Předmětem právní úpravy **zákona o rozpočtových pravidlech** je tvorba, funkce a obsah střednědobého výhledu státního rozpočtu, státního rozpočtu a státního závěrečného účtu, dále pak příjmy a výdaje státního rozpočtu, finanční hospodaření organizačních složek státu a příspěvkových organizací, finanční kontrola, podmínky zřizování státních fondů, způsob řízení státní pokladny a řízení státního dluhu, hospodaření s prostředky soustředěnými v Národním fondu a další.²⁶⁹ **Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů** naproti tomu upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a městských částí nebo obvodů statutárních měst. Zákon dále stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků, upravuje zřizování nebo zakládání právnických osob těmito subjekty apod.²⁷⁰

Mezi ustanovení nepřímo související s omezováním veřejného zadlužení majícím vliv na tvorbu rozpočtů je možné zařadit úpravu střednědobého výhledu a střednědobého výdajového rámce. **Střednědobý výhled** se sestavuje na období dvou let bezprostředně následujících po roce, na který je předkládán státní rozpočet a vláda je v něm povinna uvést, jak by měl být financován případný očekávaný schodek státního rozpočtu.²⁷¹ **Střednědobý výdajový rámec** tvoří částka celkových výdajů státního rozpočtu a státních fondů na každý z roků, na které se sestavuje střednědobý výhled, s výjimkou dotací státním fondům.²⁷² Obdobný nástroj je možné najít na místní úrovni a je jím střednědobý výhled rozpočtu. **Střednědobý výhled rozpočtu** je pomocným nástrojem sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství, který mohou využívat obce, kraje a svazky obcí. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na dva až pět let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.²⁷³ Pomocí střednědobého výhledu rozpočtu má být přispěno územním celkům k vytváření podmínek pro dlouhodobější akce, které překračují rámec jednoho rozpočtového roku.²⁷⁴

Při vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu je Ministerstvo financí vázáno částkou střednědobého výdajového rámce, a pokud by tuto částku chtělo překročit, musí toto překročení odůvodnit. Územní samosprávný celek je také povinen vypracovávat svůj roční rozpočet v návaznosti na předchozí schválený střednědobý

²⁶⁹ Viz § 1 zákona o rozpočtových pravidlech.

²⁷⁰ § 1 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

²⁷¹ Viz § 4 zákona o rozpočtových pravidlech.

²⁷² Ustanovení § 8a odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech.

²⁷³ Ustanovení § 3 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

²⁷⁴ MARKOVÁ, Hana. Rozpočtový proces. In: BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 6. upr. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 129. ISBN 9788074004407.

výhled rozpočtu, avšak zákon již nestanoví povinnost odůvodnit změny v případě nedodržení dříve schváleného rozpočtového výhledu.

Jelikož oba zákony stanoví pravidla pro hospodaření s veřejnými peněžními prostředky, nepřímou návaznost na omezování veřejného zadlužování je možné najít napříč celým právním předpisem. Za určité omezení lze tak např. považovat taxativní výčet položek, na které lze vynaložit peněžní prostředky z veřejných rozpočtů, způsob poskytnutí dotace a návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu či sankce za porušení rozpočtové kázně.²⁷⁵ Konkrétní pravidla, která by přímo ohraňovala výši veřejného dluhu či stanovila dluhová pásma, jak je tomu např. v Polsku, Maďarsku a Slovensku, najdeme v české právní úpravě v zákoně o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

3.1.4 Projekt „finanční ústavy“

Východiskem z této nepříznivé situace, pokud jde o chybějící pravidla pro limitaci veřejného dluhu na ústavní úrovni, mohl být navrhovaný **ústavní zákon o rozpočtové odpovědnosti**, který je někdy také označován za „finanční ústavu“. Společně s navrhovaným zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti²⁷⁶ a zákonem o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti a zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti²⁷⁷ měly tyto tři předpisy stanovit základ pro omezování veřejného zadlužování v České republice. Návrh byl sice vypracován již v roce 2012, na konci stejného roku byl také předložen Poslanecké sněmovně a ta jej projednávala v roce 2013 nejprve v prvním čtení a následně i ve druhém čtení. Nicméně Poslanecká sněmovna jej však bohužel nestihla projednat, jelikož došlo k jejímu předčasnému rozpuštění a vyhlášení nových voleb.²⁷⁸ Následující zákonodárné sbory se již k těmto návrhům v této podobě nevrátily. Nicméně se autor domnívá, že je vhodné se uvedenými návrhy zabývat, jelikož obsahují zajímavá řešení, pokud jde o limitaci veřejného zadlužení v České republice.

Hlavním cílem ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti bylo dle důvodové zprávy dosáhnout zdravých a dlouhodobě udržitelných veřejných financí.²⁷⁹ Pro tento účel stanovil ústavní zákon povinnosti veřejným institucím, státu a územním samosprávným celkům. Dále navrhoval zřízení nového orgánu – **Národní rozpočtové rady**, která by měla působit v oblasti fiskální a rozpočtové politiky, sledovat

²⁷⁵ Více viz zákon o rozpočtových pravidlech a zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

²⁷⁶ Vládní návrh Zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Dostupný z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=1097&CT1=0>.

²⁷⁷ Vládní návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti a zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

²⁷⁸ Rozpuštění Poslanecké sněmovny. www.psp.cz [online]. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky [cit. 15. 10. 2024]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/cms.sqw?z=5827>.

²⁷⁹ Důvodová zpráva k vládnímu návrhu Ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti. Dostupná z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=821&CT1=0>.